

Norsk forening for ultralyd-diagnostikk (NFUD)

Ultralyd kan brukes på enda flere fagområder

– Diagnostisk ultralyd er undersøkelsesmetode som benyttes i mange spesialiteter, men fremdeles er det et stort uutnyttet potensial, sier leder Odd Helge Gilja.

Ultralydteknikken brukes også mer og mer ved den kliniske undersøkelse. Mens pasientene tidligere ble henvist til røntgen-avdelinger, blir de i dag oftere undersøkt av klinikere både i og utenfor sykehus.

– Pasienten har ofte nytte av å bli skannet av den som kjenner hans eller hennes sykehistorie og funn best, sier Gilja.

I utlandet, spesielt i Sør-Europa, er man kommet lenger med å integrere ultralyd-undersøkelser i det kliniske arbeidet.

– I Norge har vi innen flere spesialiteter hatt en annen tradisjon, men vi kommer etter. Stadig flere allmennpraktikere har også begynt å ta i bruk ultralyd som diagnostisk hjelpemiddel, sier foreningslederen.

Viser detaljer

NFUD er en spesialforening for alle som er interessert i diagnostisk ultralyd.

– Ultralyd er rimelig, lett tilgjengelig og gir god detaljoppløsning. Teknikken gir rask oppdatering og er egnet for å gjøre dynamiske og gjentatte studier. Det er dessuten ingen strålefare, sier Gilja. – Ultralyd benyttes også mye i kreftdiagnostikk. Sammenlikner vi datatomografi (CT) og magnetisk resonanstomografi (MR) med ultralyd, ser vi at CT og MR er gode for å gi oversikt over store områder, mens ultralyd er god på detaljer og raske bevegelser. Ultralydteknologien er et fagområde i rivende utvikling. Apparatene er mye mindre og rimeligere i innkjøp (1). Utstyret er bærbart og mobilt, og finnes også i håndholdt utgave.

– I Norge har det vært god aktivitet innen ultralydforskning. Dette har resultert i opprettelsen av flere nasjonale sentre. I Trondheim er det et nasjonalt senter for fostermedisin og i tredimensjonal ultralyd (3D-ultralyd). I Bergen er det et nasjonalt senter for gastroenterologisk ultrasonografi opplyser Gilja.

I 2003 arrangerte de tre nordiske land det europeiske ultralydmøtet i København.

– Faglig var møtet veldig bra. Norske deltakere viste at vi er langt fremme når det gjelder forskning og utvikling, særlig innen fostermedisin, hjertesykdom og gastroenterologi. Våre miljøer har høy anseelse internasjonalt, og medlemmene brukes ofte som foredragsholdere på internasjonale kongresser.

Mål om felles europeisk utdanning

– Vi samarbeider også med den europeiske foreningen innen samme fagfelt for å lage et standardisert etterutdanningsprogram for leger. Vi finsikter utdanningen på tre nivåer: et basalt nivå, et kurs på mellomnivå og et tredje nivå som også omfatter avansert forskning innen ultrasonografi. Tanken bak dette arbeidet er å lage en felles utdanning for hele Europa som skal være gyldig i alle land, sier foreningslederen.

Å holde og stimulere til et høyt faglig nivå skjer gjennom kurs og konferanser. Foreningen gir stipendier for å fremme forskning og faglig aktivitet. På årsmøtet på Geilo i mai er hovedtemaet ultralyd av lever med kontrastundersøkelse. Et annet tema er muskel- og skjelettsykdommer.

Fakta

Norsk forening for ultralyd-diagnostikk (NFUD)

Formål:

- Å fremme kjennskap til og interesse for diagnostisk ultralyd i medisin, så vel ved praktisk klinisk bruk som ved forskning

Styret (2004 – 05):

Odd Helge Gilja (leder), Torbjørn Moe Eggebø, Ragnar Eriksen, Jouko Pirhonen, Jostein Tjugum, Kjell Håland, Bente Simensen og Moritz Böhme

Antall medlemmer:

Ca. 250 (per 1.1. 2004)

Bred kontaktflate

Foreningen har medlemmer ved alle sykehus og derved en bred geografisk kontaktflate. Hovedsakelig er det gynekologer, indremedisinere, kirurger, radiologer og jordmødre som er medlemmer av foreningen, men flere andre spesialiteter er representert. Også leger som arbeider med muskel- og skjelettlidelser melder seg inn.

– Fordi våre medlemmer arbeider med høyteknologisk utstyr hvor det stadig skjer forbedringer, er vi avhengig av å ha tett kontakt til leverandører av utstyr. Disse kan da få tilbakemeldinger, slik at resultatet blir effektive, rasjonelle, diagnostiske hjelpemidler som gir legene viktige opplysninger og som fører til god behandling. Foreningen ser det derfor som viktig å ha god kontakt med utstyrsindustrien, fremholder spesialforeningslederen.

NFUD utgir medlemsbulletengen *Flaggermusen* og har egen nettside (www.haukeland.no/nfud). Her vil man etter hvert kunne lese foreningens historie, ført i pennen av professor Sturla Eik-Nes.

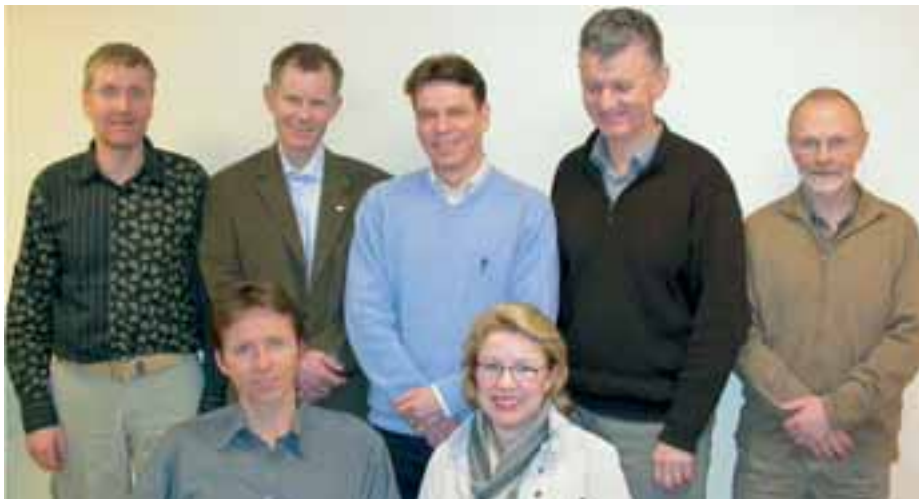
Spesialforeningen er tilknyttet The World Federation of Ultrasound in Medicine and Biology (WFUMB) og The European Federation of Societies for Ultrasound in Medicine and Biology (EFSUMB), der Odd Helge Gilja har en plass i den rådgivende komiteen.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Gilja OH, Hausken T, Ødegaard S, Wendelbo Ø, Thierley M. Mobilultralyd i en medisinsk avdeling. Tidsskr Nor Lægeforen 2003; 123: 2713–4.

Styret (bak f.v): Torbjørn Moe Eggebø, Ragnar Eriksen, Jouko Pirhonen, Jostein Tjugum, Kjell Håland, Odd Helge Gilja og Bente Simensen. Moritz Böhme var ikke til stede da bildet ble tatt